

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Arengukomisjon

2010/0355(NLE)

28.2.2011

ARVAMUSE PROJEKT

Esitaja: arengukomisjon

Saaja: kalanduskomisjon

Ettepanek võtta vastu nõukogu otsus protokoll (millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu ning São Tomé ja Príncipe Demokraatliku Vabariigi vahelise kalandusalase partnerlusepinguga ettenähtud kalapüügivõimalused ja rahaline toetus) sõlmimise kohta
(KOM(2010)0735 – C7-0000/2011 – 2010/0355(NLE))

Arvamuse koostaja: Isabella Lövin

PA_Legapp

LÜHISELGITUS

Euroopa Ühenduse ning São Tomé ja Príncipe Demokraatliku Vabariigi kalandusalase partnerluslepingu kehtivus lõppes 31. mail 2010. Ajutiselt kohaldatud ning Euroopa Parlamendi nõusolekut ootava uue protokolliga kehtivusaeg on kolm aastat.

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 43 lõike 2 ja artikli 218 lõike 6 punkti a kohaselt võib Euroopa Parlament nõusoleku anda või selle andmata jätta. Võimalust keelduda nõusoleku andmisest tuleb kasutada viimase abinõuna, kui on tõendeid selle kohta, et lepingu reguleerimisalast ei peeta kinni, juhul kui parlament ei nõustu protokolliga sõlmimisega muudel põhjustel.

Lepingu projekti kohaselt lähtuvad lepinguosalisest partnerlusraamistikust, mis mõlema lepinguosalise huvides soodustab säästva kalanduspoliitika väljatöötamist ning São Tomé ja Príncipe Demokraatliku Vabariigi kalapüügipiirkonna kalavarude vastutustundlikku kasutamist.

Uue protokolliga tekstis lähtutakse mõlema lepinguosalise huvist tugevdada kalapüügisektoris koostööalast partnerlust, millega kaasneb ka vastavate finantsvahendite eraldamine.

Rahalise toetuse suurus on **2 047 500 eurot** kõnealuse protokolliga kolmeaastase kehtivuse ajal. Nimetatud summa jaguneb järgmiselt:

- 455 000 euro suurune summa aastas, mis vastab võrdlustonaažile 7000 tonni aastas 40 laeva kohta; ja
- täiendav summa 227 500 eurot aastas, millega EL toetab São Tomé ja Príncipe Demokraatliku Vabariigi kalandussektori arengupoliitikat.

Nendele summadele tuleb lisada summad, mida maksavad laevaomanikud – 6125 euro suurune litsentsitasu seinnooti eest ning 2275 euro suurune summa triivõngejadaga kalapüügilaeva eest pluss 35 eurot iga tonni tuuni eest, mis püütakse São Tomé ja Príncipe majandusvööndis.

São Tomé ja Príncipe saab seega 100 eurot iga tonni tuuni eest, igal aastal on garanteeritud summa vähemalt 7000 tonni eest pluss lisaraha riigi kalandussektori edasiarendamise eest.

Kui Euroopa Liidu laevade kogupüük São Tomé ja Príncipe vetes ületab 7000 tonni aastas, suurendatakse ELi poolt makstavat toetust **65 euro** võrra ja laevaomanike poolt makstavat summat 35 euro võrra iga lisanduva väljapüütud tonni kohta.

Kui ühenduse laevad ületavad kahekordsele aastasele kogutoetusele vastava püügikoguse, makstakse selle piirmäära ületamise eest määratud lisasummad järgmisel aastal. Selline lahendus võib arengumaade jaoks mitmel põhjusel probleeme tekitada.

Lepingu põhjalikul hindamisel järeldati, et lepingu rakendamisel tuleks arvesse võtta järgmist:

- São Tomé ja Príncipe on vähim arenenud ja suure võlakoormusega riik. Kogu riigis tarbitavast toidust saab loomset valku 74 protsenti kalast.
- São Tomé ja Príncipe kalandussektori haldamine, juhtimine ja edasiarendamine on ikka veel nõrgal tasemel, kuigi saadi rahalist toetust viimase kalandusalase partnerluslepinguga, nagu on kirjeldatud lepingu hindamise tulemustes.
- Ekvatoriaal-Guinea ja Gaboni lippude all sõitvatel laevadel, mille omanikeks on Euroopa ettevõtted, on eralitsentsid São Tomé ja Príncipe vetes kalastamiseks. Euroopa Komisjon peaks seda uurima, kuna see nõrgestab kalandusalase partnerluslepingu ainuõiguslikkuse klauslit.
- Lepingu eelised São Tomé ja Príncipe jaoks on piiratud rahalise toetusega, kuna vastavalt hindamise tulemustele ei toimu seal ühtegi lossimist, sadama külastusi, puudub kohalik tööhõive ning ei ole muud majanduslikku kasu.
- Ühtegi vaatlejat ei ole käinud ELi laevadel ning muret tekitab aruandenõuete järgimine EÜ laevade poolt.
- Muret tekitavad mõned püütud kalaliigid, eriti suursilm-tuun ja atlandi makohai. Samuti tekitab muret õngejadapüük, mille kaaspüügiks on suur hulk merelindusid ja merikilpkonnasid.

Kõnealuse lepinguga on São Tomé ja Príncipe kalandust reguleerivate ametiasutuste eelarve saanud märkimisväärset toetust. Loodud on laevaregister ning järelevalvet on parandatud. On võetud esimesed meetmed laevaseiresüsteemi kasutuselevõtmiseks. Hindamise tulemustes on märgitud, et „kuigi üldine areng on olnud aeglane ning tuleb tegeleda veel paljude valdkondadega, ei tohiks lepinguosalisel alahinnata lepingu rahalise teotuse mõju nendele saavutustele”.

Arengukomisjon palub vastutaval kalanduskomisjonil teha Euroopa Parlamendile ettepanek anda nõusolek protokolli sõlmimisele.

Arengukomisjon on seisukohal, et Euroopa Komisjon peaks kõnealuse lepingu rakendamisel võtma arvesse järgmisi punkte:

- a) tuleks parandada kogupüügi tuvastamise menetluste läbipaistvust;
- b) kogu mehhanism peaks olema usaldusväärne ehk täiesti korruptsioonivaba;
- c) kohalike omavalitsuste vastutust tuleks tugevdada ja kohalikud omavalitsused peaksid tagama ka kohalike kalurite elutingimuste paranemise;
- d) tuleb täita piirkondlikul tasandil kokku lepitud miinimumnorme ja -tingimusi (nagu vaatlejad ja aruandenõuded);
- e) tuleks koostada aastaaruandeid kõnealuse lepingu rakendamise kohta ning saata neid parlamendile ja nõukogule, et edendada läbipaistvust;

f) tuleks järgida nii ainuõiguslikkuse klausli vaimu kui ka sisu.